

החברותא

בס"ד ערשטיק פר' וירא י"ג חשוון תשע"א

החברותא בשאון פנימי לחברים גליון מס 391

פצצים יקרים

והוא יושב פתח האהל כחום היום (י"ח, א) אאע"ה היה מכנים אורחים והאכילם והשקם עי"ז קירב אותם להמקום ב"ה - וכמו שיש התקרבות מהנותן אל המקבל כן יש התקרבות מן המקבל אל הנותן ועי"ז קירב אותם לפי שנהנו ממנו. והוא באמת מדת הקב"ה יתברך שמו שגדלו וטובו מלא עולם והכל לכבודו ברא ורצה לזכות את הברואים שיהיה להם התקרבות אצלו יתב"ש ע"י קבלת הטובת. (שפת אמת)

וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האהל וגו' (י"ח, א) כל כך היה אברהם אבינו ע"ה שפל בעיני עצמו עד שחשב בלבו שהשראת השכינה אינו אלא אצל ממרא, וזהו 'וירא אליו', נראה היה בעיניו של אברהם ש'ה' באלוני ממרא', 'והוא' אברהם 'יושב פתח האהל' כלומר שהוא עדיין בפתח האהל של הקדושה. וכן הוא דרך הצדיקים הגם שעובדים את ה' כל ימיהם עכ"ז נדמה להם בלבם שעדיין לא התחילו כלום לעבוד את ה' והם עדיין מחוץ לאהל הקדושה ורק עומדים בפתח האהל ודפח"ת. (אוהב ישראל)

וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האהל (י"ח, א) השכינה עומדת ואברהם יושב? אלא הראה לו ה' ענוותנותו, איתא בב"ר רבי ברכיה משום רבי לוי אמר ישב כתיב ביקש אברהם לעמוד אמר לו הקב"ה שבו אתה סימן לבניך מה אתה יושב ושכינה עומדת, כך בניך יושבין ושכינה עומדת על גבן כשישראל נכנסים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות וקורין קריאת שמע והן יושבין לכבודי ואני על גבן. (הרב דר"ש) והנה שלשה אנשים נצבים עליו (י"ח, ב) 'עליו' ממעל לו כי יותר ממה שבעל הבית עושה לעני עושה העני לבעל הבית א"כ המה 'נצבים עליו' כי הוא קבל יותר טובה מהם. (הרי"ט מקומנא)

נצבים עליו... (י"ח, ב) אברהם החשיב את כל אדם לגדולים ממנו במעלה ובחשיבות כמ"ש 'נצבים עליו', ודבר זה אירע אחרי שמל עצמו והוא קיים את המצוה במסירות נפש, ואמרים חכמי המוסר כי הבחינה אם המצוה נעשית כתיקונה הוא בזה שלא בא על ידי קיומה לידי גאווה. (מקרא מפורש)

וילאן למצא הפתח (י"ט, יא) 'וילאן' מתפרש בלשון 'עוף' ובלשון 'איל', דהכוונה הוא שע"ז שנעשו עיפים למצא הפתח ולא נתנו את לבם שזהו מההשגחה העליונה בזה נתגלה אוילתם, שלא תסור אוילתם מהם לעולם שעל כן נגמר אז גזר דינם, ולכן אמרו אז אל לום עוד מי לך פה על שאין תקוה עוד שישוּבו ומיתתם נאה להם ונאה לעולם.

המלמט על נפשך אל תביט אחריו (י"ט, יז) יש לומר על פי מה שאמרו לפרש מה שאנו מתפללים: בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, בעניני שמים-רוחניים צריך שיהיה עיני האדם למעלה להתחבר עם אנשים שעובדים ה' ובענינים ארציים יסתפק במועט ויתחבר עם אלו שפחותים ממנו. וזש"ה המלמט על נפשך אם אתה רוצה לחוס על נפשך ולשמרה לכל תאבד, אל תביט אחריו ר"ל באנשים פחותים רק "הולך את חכמים יחכם" (משלי יג ב) ויתחבר עם אנשים חשובים ממך.

ויאמר לום אליהם אל נא אדני-י (י"ט, י"ח) במסכת שבועות (דף לה:) אמרו שאדני-י קודש. ומה שהתחיל לדבר עם המלאכים אחרי שעיקר דבריו היה לה', הוא מפני ששם ה' בקרבן של המלאך כמ"ש כי שמי בקרבן, שזה עיקר חיותו של המלאך, שעל כן גם בזמן שהתחיל לדבר אל המלאכים היה כוונתו לשם ה' שבקרבם, לכן אמר אל נא אדני-י על שעיקר דבריו היה לה' שבידו להחיות את נפשו. (תפארת ציון)

צחוק עשה לי אלקים כל השומע יצחק לי (כ"א, ו).... אם צחוק יכול לבוא ממדת הדין (אלקים הוא מדת הדין) בודאי שיש על זה לצחוק.

(חדושי הרי"ם)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

391
7

האשק שיחת הרא"ש ז"ע א"ט כ"ה שבט תשל"ז

ה'כ"א ל'תמוז ס"ח א.א.

ולמטרה זו הוא גם שולח אליו את החבר, האדם שחי בהכרה כזו מיד שהרבש"ע קורא לו הוא רואה שזו קריאה מאת ה', זה לא החבר. וכמו כן גם להיפך, מתי שהוא נהנה מן החבר ויש לו סיפוק ממנו, או שהחבר עשה לו טובה כלשהי, הוא לא מחשיב שהחבר הוא "פועל ישועות" עבורו. הוא רק צינור. ואין הכוונה שהיות שהישועה עוברת דרכו הוא יכול לעכב אותה, ואם כן עלי להוקיר אותו על מה שעשה עבורי, כי הוא לא יותר מדומם שאין לו יכולת מאומה. משל למה הדבר דומה, לאדם שנתקל באבן ברחוב ומעד ליפול, אולם ברגע האחרון נאחז בקיר סמוך וניצל, האם הוא יתחיל להעריך את הקיר בגלל שהקיר הציל אותו? הרי הוא דומם! הוא לא יותר מאשר סיבה מאת ה' להצלתו. כדוגמה זו ממש הוא החבר הזה, כאשר איש עוזר לרעהו וממציא לו ישועה הוא לא יותר מאשר דומם, כמו הקיר שהנופל נסמך עליו והוא מנע אותו מליפול, שהקיר לא עשה כלום, הוא רק היה סיבה מאת ה' שלא ישבור את המפרקת. כך הוא החבר. והוא יכול להיות אדם גדול בענקים כמשה רבינו או דוד המלך, לא הם פועלים את הישועה, תמיד צריך להגיע לרבש"ע שהוא פועל הכל. אנו יש לנו רק לבקש שהזכות שלהם תעמוד לנו. כי היות שאנו חיים בעולם העשיה שהוא עולם הקליפות, אנו זקוקים לזכות שלהם שתעמוד לנו שנוכל להתקיים פה, ושהזכות שלהם תפלוס לנו דרך שנוכל להתקדם בעולם הקליפות ונוכל להגיע לאמת, לעולם הדביקות. אבל לא הם העוזרים לנו, רק הזכות שלהם עומדת לנו

ואם כן זוהי התכלית שלנו, שאנו נתאחד. וכשכואב לאדם משהו - שילחם. וידע שהוא עומד בנסיונות, וכל רגע ורגע הוא בסכנה. וזוהי התכלית - שכל הזמן יהיה מונח בפחד מהסכנה שלא ישכח את השורש שלו. ומהו השורש - "שתקות אנוש רמה", הוא צריך להכיר שהוא רימה, אדם מאדמה. ואת טיבה של האדמה אפשר לראות כאן בשדה, אם לא חורשים ועובדים אותה אי אפשר ליהנות ממנה ולאכול פירות, היא מגדלת עשבים וקוצים ויש בה תולעים ונחשים. רק אם עוקרים ממנה את כל הלכלוך ומעבדים אותה אז אפשר לזרוע ולראות פירות. כמו כן הוא האדם - עץ השדה, הוא לא יוכל לאכול מהפירות שלו רק אחר שיכיר החסרון שלו שהוא נולד מעפר, "כי עפר אתה אל עפר תשוב", וכשיכיר אל נכון שהוא בחינת עפר יבין כי כמו שמוכרחים לעבוד עם עפר כך הוא מוכרח לעבוד עם עצמו.

וכאשר האדם חי בהבנה הזו רואה בעצמו חסרון של עצלות למשל, הוא יודע כי העצלות שלוחה אליו מאת הקב"ה בכדי לעורר אותו אל הדביקות, וכן החבר שבא לעשות איתו מריבה. אולם השונא שלנו - שכבר כ"כ הרבה אלפי שנים הוא קיים רק בגלל זה שאנו מאשימים את החבר - לא נותן את זה ואז נהיה פירוד בינו ובין החבר, וממילא גם בינו ובין הקב"ה, כי "קוב"ה ואורייתא וישראל חד אינון". אך באם יש לאדם את ההכרה הנכונה שמה שהוא עצל ומה שהוא עצוב זה הצד של הקליפה, ואת הקליפה הזו של עצבות ברא הקב"ה בכדי לעורר אותו ולקרוא לו,

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

391
א

שנוכל לעבור את עולם הקליפות.

ואם כן כשיש לו לאדם עזרה וישועה ע"י החבר עליו לזכור שהחבר לא עשה כלום, הוא רק דומם. אלא מאי, היות שבפועל החבר אינו דומם, הוא חי, ויש לו חכמה, ולמרות שבעצם כל החכמה היא מאין - מהרבש"ע, זה שנושע על ידו מיחס את החכמה של ה' לחבר המושיע. ואז זה נגמר. הוא לא יכול לעזור לו עוד. כי הרבש"ע אומר: אני שלחתי לך את החבר בכדי שתתעורר לדביקות אלי ואהבתך אל תסור ממני לעולמים, לא שלחתי אותו אליך בכדי שיהיה לך דביקות בחבר. והיות שהוא נהיה דבוק בחבר הקב"ה לוקח ממנו את הכח בחזרה, ואז אין לאהבה שלהם במה שתהיה תלויה, והיא בטילה.

אולם אם בזמן שהחבר עושה לו את הטובות הכי גדולות הוא זוכר שזה נועד רק בכדי לעורר אותו, שיתבונן איך כזה יסוד אין יתן לי משהו? וזוהי "אחזה אלוקה" שהוא הנותן לו ולי כח לעשות חיל, אז הוא זועק ותובע בחוצפא כלפי שמיא "אל תתן לי כח שאהיה דבוק לחבר", החבר הוא רק סיבה עבורי שאהיה עמך.

ואם בזמן הטובה כך, אז גם כאשר החבר מנחיל לו כאב אין שום פירוד ביניהם, ואין מחשבות זרות. כי היות שבזמן שהיה דבר שהאהבה תהיה תלויה בו הוא עבד על עצמו שלא יהיה תלוי בדבר, והוא נוכח שהכל רק הכנה לדביקות ה', גם בזמן שמגיעים הקשיים הוא ממשיך הלאה - מכח עבודה זו - באהבת דוד ויונתן שאינה תלויה בדבר ואינה בטילה עולמית.

וזהי תכלית ביאתנו לעולם - שנגיע למדריגה של העבודה הזו, ועולם העשייה יהיה עולם הביטול, ובכל מה שאדם עובר תמיד איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק. ואז נזכה שיקומו המתים, ובכח הזכות של הצדיקים יתעלו הניצוצות של כל אחד ואחד, כל אחד כפי הבחינה כמה שיש לו שייכות עם הצדיק אמת, ובאמצעותו עם הרבש"ע "צדיק של עולם", שהוא פועל הכל, ועל ידו אנו ניגאל, כמש"נ "למעני למעני אעשה". ואז אנו ניגאל, וכל הרשעה כולה כעשן תכלה כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ. ואז יעלו מושיעים בהר ציון - הם הצדיקים האמיתיים - לשפוט את הר עשיו, ו"ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד" - כולם יראו שהם (הצדיקים) רק היו סיבות. למרות שבזכות שלהם הם החזיקו אותנו לאורך כל הגלויות, אז יראו את האמת שביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. למענך עשה ולא לנו ראה עמידתנו דלים ורקים.

הבה נזכה להתאחד בדור הזה, וכל אחד בחסרון שלו שהרבש"ע שולח לו יהיה לו עסק עם עצמו ולא עם החבר. נזכור שזוהי השליחות שהרבש"ע שולח לנו כי הוא רוצה לפדות אותנו ע"י שנגיע לדביקות בו. ואפילו כשזה מאד קשה ומר וגורם לרוגז על החבר צריך לבקש מהרבש"ע: "הרי זה לא החבר, אתה שלחת לי אותו בגלל ששכחתי את הדביקות בך". ומיד כשנזכה נראה שלא צריך לעבור נסיונות, וכולם יהיו דבוקים בה', והוא יתן לנו כל טוב, ויגאל אותנו, ובמהרה בימינו יהיה תחיית המתים, אמן.

והאלקים נסה את אברהם (כ"ב, א') במדרש: נתת ליראיך גם להתנוסס (תהלים סו) כתורן של ספינה. כי כל המדרגות שזכו האבות היה הכל מתנה מהשי"ת בעבור בני ישראל לכן נקראו אבות, רק שהם עליהם השלום בצדקתם וכו' להיות כלי לקבל אלה המדרגות בעבור בני ישראל, וכן כתוב (מכה זכ) תתן אמת ליעקב - וז"ש נתת גם שהיה מתנה ג"כ שיוכל אאע"ה למצא לו הנהגה שלמעלה מן הטבע והוא להתנוסס כתורן של ספינה להיות נודע לנו כי יש בנו מאבותינו לצאת מן דרך הטבע ולאחוז במעשה אבות.

וישכם אברהם בבוקר ויחבוש את חמורו ויקח את שני נעריו אתו (כ"ב, ב') פרש"י: ישמעאל ואליעזר שאין אדם חשוב רשאי לצאת לדרך בלא שני אנשים, ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום, אפ"ל בדרך צחות 'המקום' כלומר את 'הרביש"ע' 'מרחוק' כלומר שהשי"ת התרחק ממנו לפי שלקח עמו שני אנשים ונהג עצמו בגדלות כאדם חשוב, כראות אברהם אבינו כי הקב"ה אוהב רק שפלות ונמיכות רוח מיד ויאמר אל נעריו שבו לכם פה...

ויהי אחר הדברים האלה ויוגד לאברהם לאמר הנה ילדה מלכה וגו' (כ"ב, כ"ג) תוכן פרש"י: בשוב אברהם מהר המוריה היה אברהם מהרהר שמא זה שלא שחמ את בנו היה בגלל שלא השיא את יצחק לפני העקידה על זה בשרו הקב"ה כי יפה עשה שהרי עדיין לא נולדה בת זוגו ולא היה בידו להשיא אשה עד עתה. וא"כ ההוראה להעלותו לקרבן וההוראה להורידו הכל מאתו יתברך שמו. (הרה"ק ר"י מקומיר) ויצחק בא מבוא באר לחי ראי (כ"ד, ס"ב) פירוש: כי 'יצחק' לשון צחוק ושמחה, היינו שהשמחה בא אל האדם כאשר בשכבו הוא אומר בידך אפקיד רוחי ומפקיד נשמתו אצלו יתברך ובבוקר הקב"ה משיב לו הנשמה בשמחה. וזהו הפירוש 'ויצחק בא' היינו הצחוק בא אל האדם מ-'באר' ר"ת בידך אפקיד רוחי.

שהשמחה במעונם

הר"ר ישעי'ה קרויס ומשפ' להולדת הנכדות
הר"ר שרגא שניצר ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר שאול שניצר ומשפ' להולדת הבת
הר"ר נחום גולדרינג ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר עלי גולדרינג ומשפ' להולדת הבת
הר"ר הערשי וייסמן ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר שמואל וייסמן ומשפ' להולדת הבת
הר"ר מרדכי גולדברג ומשפ' להולדת הנינה
הר"ר יעקב עמית ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר מרדכי ליברמן ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר איתי עמית ומשפ' להולדת הבת
הר"ר צבי הולד ומשפ' לאירוס' הבת

לעילוי נשמת

האשה הצדקנית מרת צביה ב"ר אברהם ע"ה
נלב"ע כ' חשון תשנ"ג
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

יח"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' עדין 3
02 - 5829688 ☎
פקס: 02 - 5325477
ת.ד. 5080
ירושלים 91050